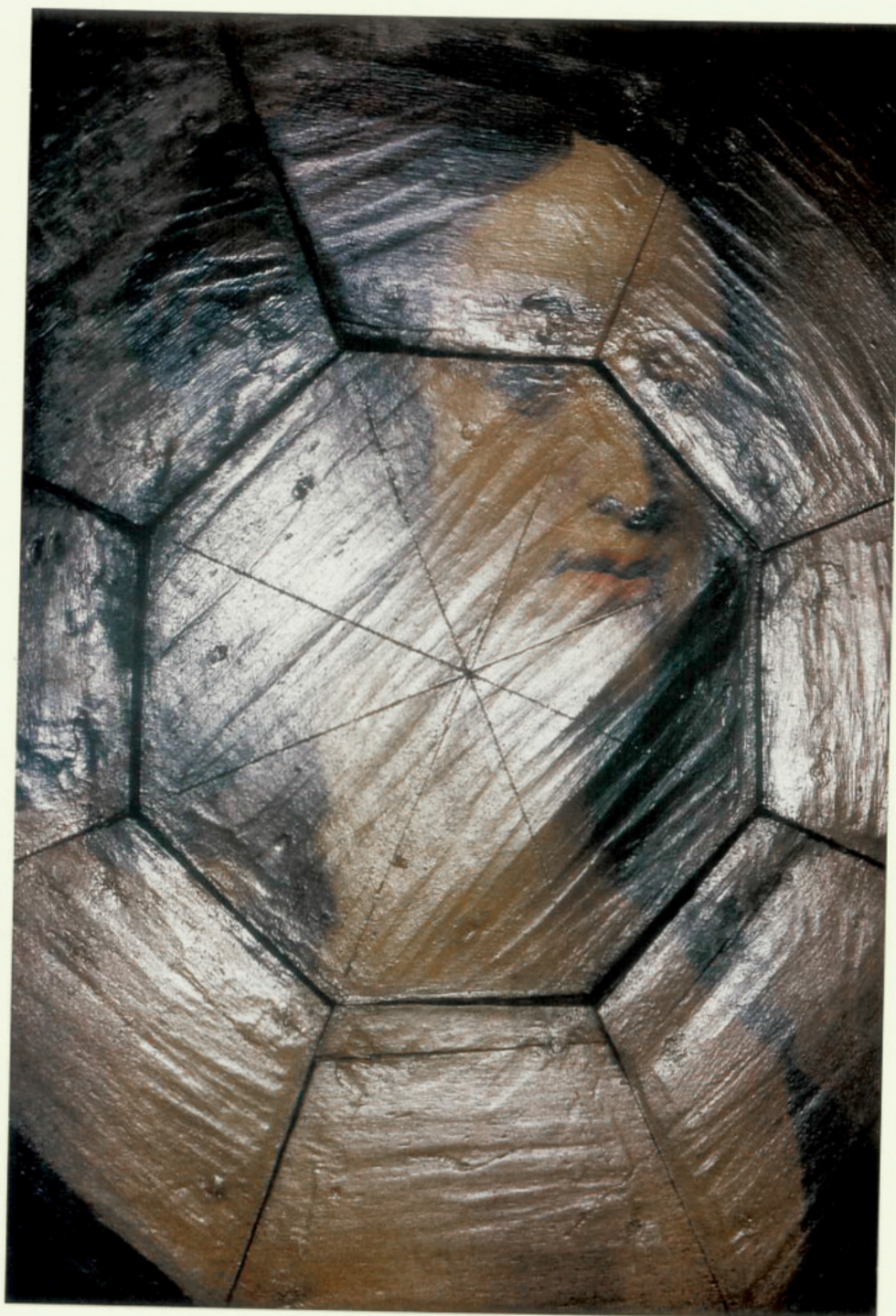

nr. 61 :

Door het portret dat onder het portret van Amalia schuilgaat en dat direct op de kapconstructie is geschilderd, zijn de kraslijnen van de timmerman te zien.

5. ENKELE VOORBEELDEN VAN DE RELATIE ARCHITECTUUR / DECORATIE

nr. 62:
Detail van opname 61, in strijklucht.

nr. 63 :

De ingekraste hartlijn in de festoenen en spijkergaatjes, als hulp bij de constructie.
Zie hiervoor W.Haakma Wagenaar, het verslag van 1986, bijl... + fotocopie

5. ENKELE VOORBEELDEN VAN DE RELATIE ARCHITECTUUR / DECORATIE

nr.64 :

Dezelfde cirkeltjes met passerpunt (zie afb. 59) als vertrekpunt van de hartlijn in de geschilderde decoratie.

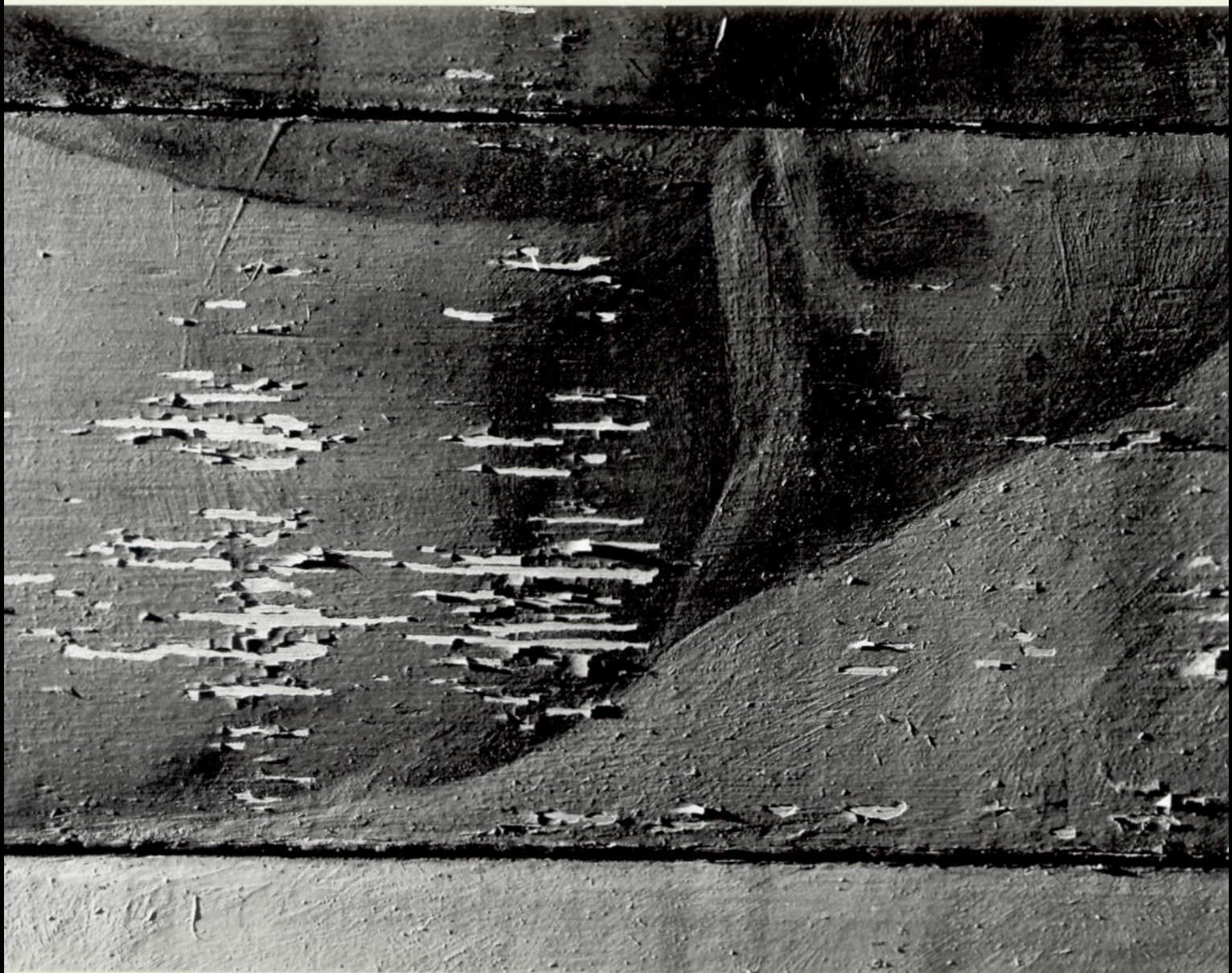
6. VOORBEELDEN VAN SLECHTE HECHTING TUSSEN VERF EN HOUT

nr. 65:

Van Everdingen's schildering "Allegorie op de hemelse en aardse liefde" (13), op het beschot van het zuidelijk gewelfdeel, vertoont de meeste degradatie : oude lekkages en oriëntatie op het zuiden zijn logische oorzaken. Kleine verf-schilfers en krijt-lijm grondering, laten los tot op het hout. Dit fenomeen is plaatselijk : zie hiervoor het verslag van E. Mösenbacher 1986(bijl...), W.Haakma Wagenaar 1986 (bijl...) en 1997(bijl...). Het grafisch overzicht van de schadeverschijnselen geeft een schatting van de zwakke plekken in het gewelf (bijl...).

6. VOORBEELDEN VAN SLECHTE HECHTING TUSSEN VERF EN HOUT

nr. 66:

Van Everdingen's schildering "Allegorie op de hemelse en aardse liefde"(13)

6. VOORBEELDEN VAN SLECHTE HECHTING TUSSEN VERF EN HOUT

nr. 67:

Op plaatsen met vochtproblemen en zwakke punten in de constructie -i.e.de voegen tussen kopshouten delen- ziet men oude barsten in het hout die in het verleden meerdere keren hersteld zijn.

Lekkagesporen ,barsten, roestige spijkers en verfverlies, gaan altijd samen: deze detailopnames zijn afkomstig van het zuidelijk gewelfdeel (13).

6. VOORBEELDEN VAN SLECHTE HECHTING TUSSEN VERF EN HOUT

nr. 68:

Op plaatsen met vochtproblemen en zwakke punten in de constructie -i.e.de voegen tussen kopshouten delen- ziet men oude barsten in het hout die in het verleden meerdere keren hersteld zijn.

Lekkagesporen, barsten, roestige spijkers en verfverlies, gaan altijd samen: deze detailopnames zijn afkomstig van het zuidelijk gewelfdeel (13).

7. VOORBEELDEN VAN GEBREKKIGE HOUTCONSTRUCTIE IN HET GEWELF

nr. 69 :

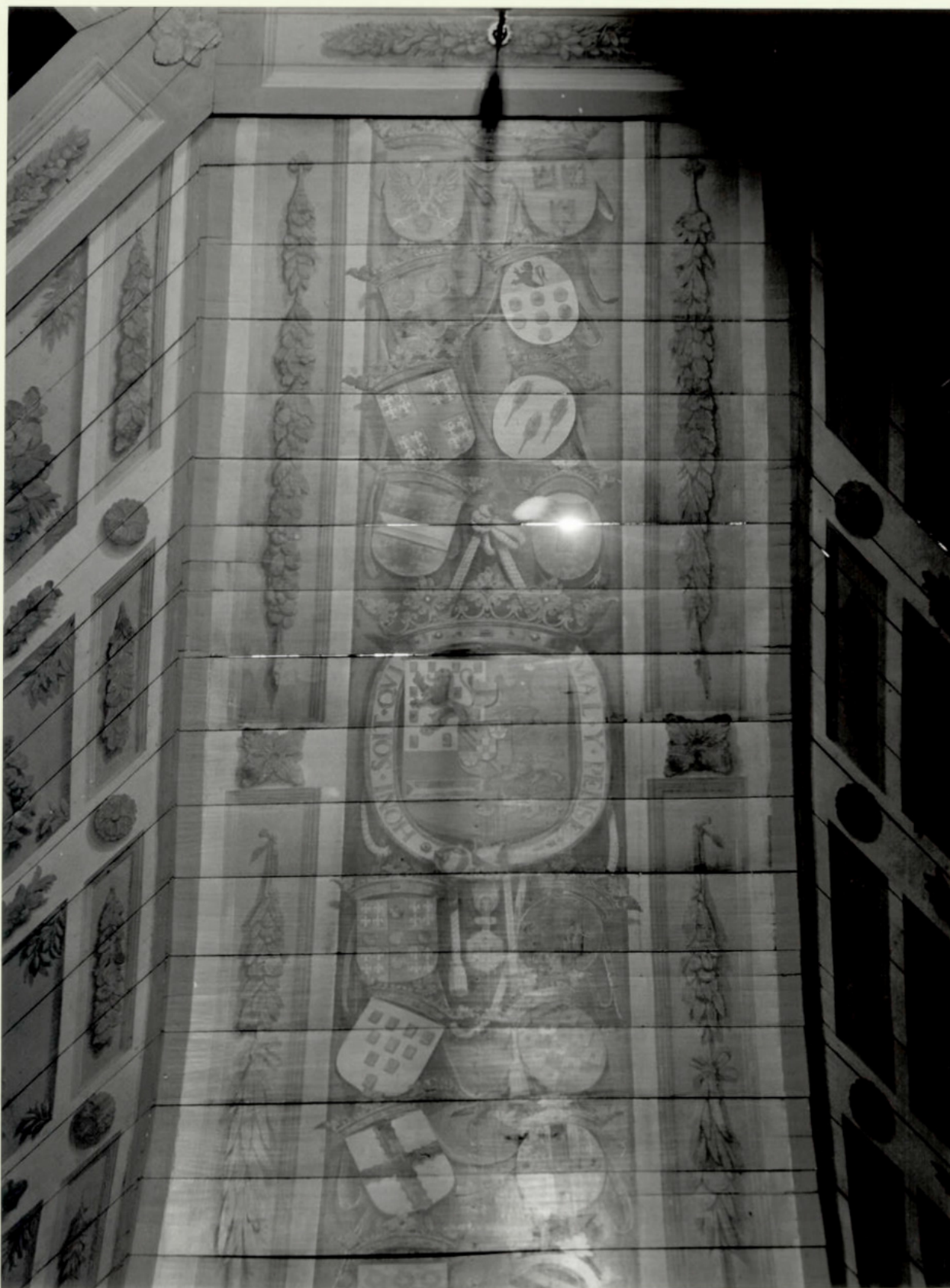
Een beperkte houtrot aantasting in het zuidelijk gewelfdeel (13), veroorzaakt op sommige plaatsen een verbreding van de voeg tussen de planken

nr. 70 :

Detailopname van het gewelfveld zuid-oost, waar een door vocht kromgetrokken plank ,keer op keer, aanleiding heeft gegeven tot reparaties en retouches

7. VOORBEELDEN VAN GEBREKKIGE HOUTCONSTRUCTIE IN HET GEWELF

nr. 71 tm. 75 :

Het gewelf werd met UV fluorescentie bekeken, in eerste instantie om de staat van de vernis te beoordelen en om eventuele retouches beter te kunnen zien.

Deze UV zwart/wit opnames die in het donker gemaakt moesten worden, tonen echter ook de kieren in het gewelf omdat de kapverlichting aan bleef.

Zie ook voor de conservatie-toestand van het gewelf, het verslag van J.A. Glattigny (bijl...).

nr. 72:

Zwart / wit UV fluorescentie opname, gewelfdeel noord. Jacob van Campen, "Allegorie op het goede bestuur van Frederik Hendrik" (15)

7. VOORBEELDEN VAN GEBREKKIGE HOUTCONSTRUCTIE IN HET GEWELF

nr. 73:

Zwart / wit UV fluorescentie opname, gewelfdeel zuid: C. van Everdingen, "Allegorie van de hemelse en aardse liefde". (13)

7. VOORBEELDEN VAN GEBREKKIGE HOUTCONSTRUCTIE IN HET GEWELF

nr. 74:

Zwart / wit UV fluorescentie opname, gewelfdeel west: Jacob van Campen, "Allegorie op de zonnnewagen" (2)

7. VOORBEELDEN VAN GEBREKKIGE HOUTCONSTRUCTIE IN HET GEWELF

nr. 75:

Zwart / wit UV fluorescentie opname, gewelfdeel oost: Pieter de Grebber, "Frederik Hendrik's hemelvaart".
(22)

8. STAAT VAN DE VERNIS EN VAN DE OVERSCHILDERINGEN IN GEWELF EN LANTAARN

nr. 76:

Onderzoek naar de verflagen, vernis en overschilderingen in het gewelf gebeurde vanaf de steiger.

nr. 77:

De schoonmaak- en vrijlegproeven werden interdisciplinair besproken : de samenwerking tussen verschillende restauratoren, met wellicht verschillende meningen over ethische en methodische vraagstukken, is de enige redelijke weg om tot overeenstemming te komen : hier worden dezelfde proeven gedaan door twee restauratoren, R.Bremer en A.Truyen, collegiaal ,simultaan en in situ.

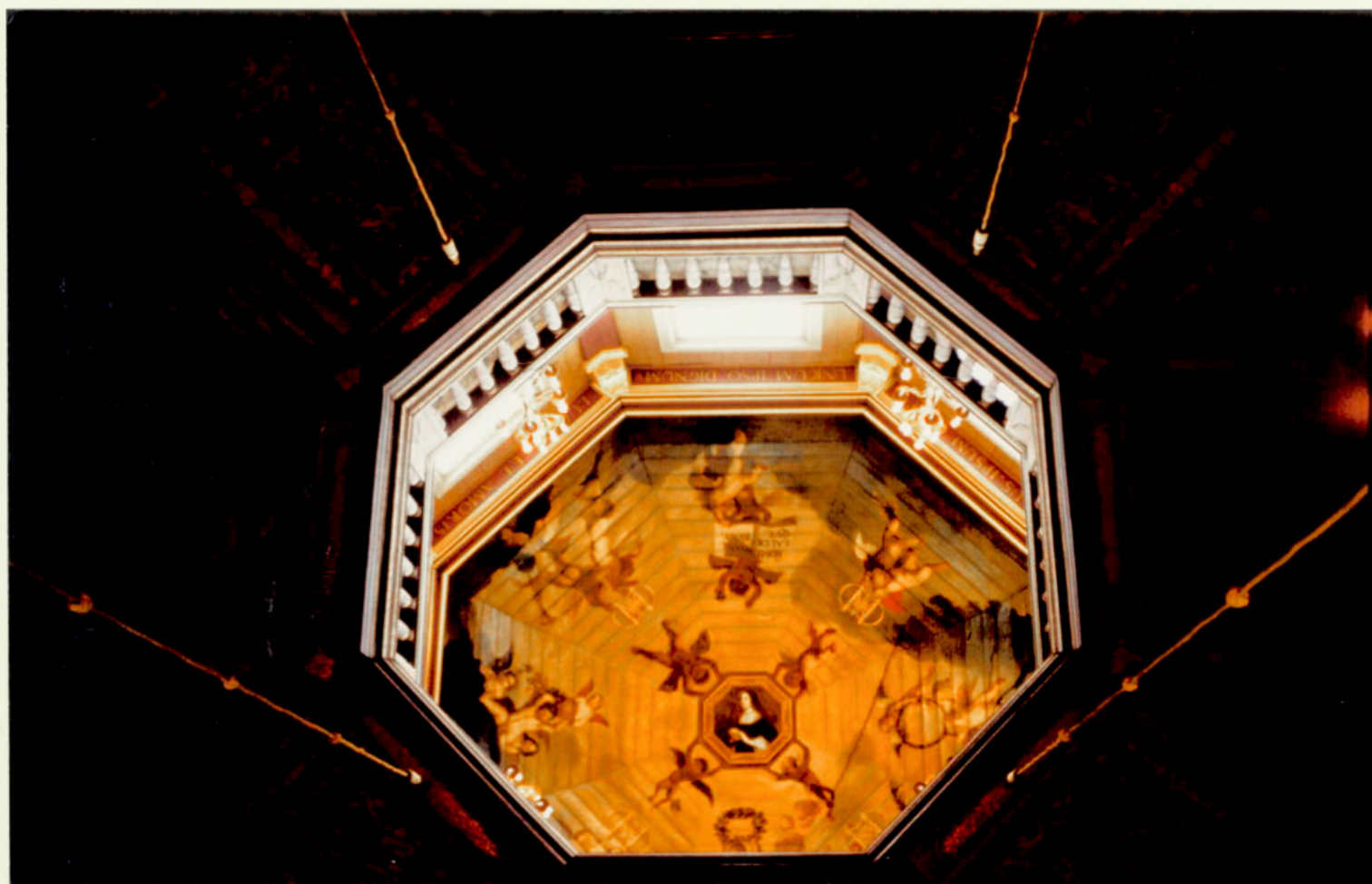
De gesprekken met E.Mosenbacher, M.te Marvelde,J.Wadum, R.Bremer, P.Dijkman, A.Truyen, J.van Och,P.Bruijs, zijn belangrijk geweest voor de gedachtenbepaling en onvervangbaar in hun vorm en inhoud.

Zoals blijkt uit de UV fluorescentie opnames van het gewelf, (zie afb. nr. 71 t/m 75) fluoresceert het gewelf vrij regelmatig over het hele oppervlak. Er zijn enkele kleine zwarte plekjes, meestal op oude beschadigingen rond spijkergeaten. Het betreft hier de recente retouches.

Wat zich onder deze lichte fluorescentie afspeelt is, zoals bij de schilderijen niet altijd met zekerheid vast te stellen ofschoon het overgrootste gedeelte van het gewelf is in perfecte staat lijkt te zijn.

In de donkere zones aan de onderkant van het gewelfveld zuid, zijn brede overschilderde delen goed waarneembaar door hun verkleuring.

8. STAAT VAN DE VERNIS EN VAN DE OVERSCHILDERINGEN IN GEWELF EN LANTAARN

nr. 78 :

De lantaarn, bekeken vanuit een verduisterde zaal.

De gele toon van de verouderde vernis overheerst het blauw/grijs van lucht en wolken.

nr. 79 :

Amalia als weduwe, het latere portret , UV fluorescentie-opname in kleur.

Sterke fluorescentie van vergeelde vernis die plaatselijk, zoals het gezicht en de handen, weggepoetst is en talrijke, breedvoerige donkere retouches.

8. STAAT VAN DE VERNIS EN VAN DE OVERSCHILDERINGEN IN GEWELF EN LANTAARN

nrs. 80 t/m. 83

UV fluorescentie-opnames in kleur van het lantaarnbeschoot en van het vroege portret van Amalia ,geven hetzelfde duidelijke beeld : een sterke geel/groene fluorescerende oude vernis met twee fases in de retouche. De donker bruine retouches bevinden zich onder een deel van de vernis, de zwarte plekken zijn de recente retouches.

De kieren tussen de planken waren beplakt met stroken papier (zie hiervoor het verslag van Paula van der Heijden, bijl...) en breed overschilderd. De reden voor deze ingreep kan esthetische geweest zijn, of bedoeld tegen het doervallend stof vanuit de kap.

De laatste restauratie heeft deze stroken papier deels verwijderd en de ontstane schade weer bijgewerkt.

De retouches zijn allen verkleurd en nagedonkerd.

Zij werden echter ook in toon aangepast aan hun, niet schoongemaakte, omgeving.

Ongeveer een kwart van het originele verfoppervlak is overschilderd.

